

CAN DDESGRIFIADOL O
DAFYDD ISAAC DAVIES,

GYNT O DY'R CAPEL LLANYMDDYFRI.

Buddugol yn Eisteddfod y lle uchod.

Dafydd Isaac, y mae adgof,
 Am d' hynodion aml di,
 'N peri fod dy goffadwriaeth
 'N gyssegredig genym ni ?
 Mwy ni allwn fyth anghofio,
 Dy ffraethineb ar bob pryd,
 Mae dy ddywediadau byrion,
 Megis perlau yn ein bryd.

Mae prydferthwch 'n argraffedig,
 Ar y creigiau cribog sydd
 Yn syll-dremu yn ddaneddog,
 Ar ogoniant teyrn y dydd ;
 Hoffus genym roch y rhaiadr,
 Pan yn brochu'n guchiog iawn,
 Ac mae'r dymestl hithau weithiau,
 Yn ein clustiau'n fwsig llawn.

Mae'r ddynoliaeth fel mae anian,
 Ac amrywiaeth ar ei gwedd,
 Y mae ganddi'r addurnedig,
 Wych ddysgawdwr ar ei sedd ;
 Yn ei ymyl y mae hurryn,
 Anwybodus a difoes,
 Arall un yn ffraeth a gwreiddiol,
 Neu feddyliwr pena'r Oes.

Nid tlws berlyn caboledig,
 Addysg wiwdeg blentyn nef
 Ydoedd Dafydd Isaac hynod,
Beauty unadorned oedd ef;
 Dwfn-wreiddiolder a ffraethineb,
 A sarugrwydd yn cydgwrdd,
 Heb ddiwylliant mwyn addysgiaeth,
 Oedd yn ngwron y tŷ cwrdd.

Edrych wnai yn annaiarol
 Hyll dychrynlyd iawn ei wedd,
 Bychan, llwydaidd, un-llygeidiog,
 Cloff, anafus hyd ei fedd;
 Gwallt gor-grychiog, gwar-grymedig,
 Wrth ei ffon ymlusgai'n mla'n,
 A'r un llygad gwyllt a feddai,
 Yn gwreichiau mellyt a than.

“ Oes gyhoeddiad i mi yma ? ”
 Ebe dieithr-ddyn * ryw dro,
 Wedi curo dôr ty'r Capel,
 A gwel'd Dafydd, wrtho fo
 “ Beth yw'ch enw ? ” ebe Dafydd,
 Gan hyll dremu'n salw iawn,
 Yntau dd'wedai'n foneddigaidd,
 Rhodd ei enw iddo'n llawn.

“ Dyna enw 'rioed ni chlywais
 I am danoch chwi o'r bla'n—
 Ble mae'ch cartre ? o ble daethoch ? ”
 Ac o'i lygad gwreichiau tân ;
 Gyda hyn y gwr a welwodd,
 Heb yn gwybod beth i ddwe'yd,
 “ A ddysgyna'i ebai'n llariaidd,—
 Nid wy'n gwybod beth i wneyd ”.

“ Beth i wneyd,—y dyn, a feiddiwch
 Ddod ar gefn eich march i'r ty ?
 Disgyn, gwnewch, gadewch eich ceffyl
 Nawr o dan fy nghofal i ”

* W. Llewelyn.

Wedi iddynt gyfeillachu,
 Ac ymgomio wrth y tan,
 Gwelai'r gwr o dan sarugrwydd,
 Heddwch a thangnefedd glân.

O! y ffrydiau o hyawdledd
 Mewn unigedd ffrydai ma's,
 Dros wefusau Dafydd Isaac,
 Ar ddiderfyn olud gras:
 Llawer gwledd fwynhawyd genym,
 Yn llechwraidd wrth y dôr,
 Pan bai Dafydd wrtho'i hunan.
 Yn esbonio arfaeth Iôr,

Dacw'r bychan llwyd ei olwg,
 Nawr yn annerch gorsedd gras,
 Yn gyhoeddus yn y Capel,
 (Lle tywellti'r nefol flas;)
 O! y nerth, y grym, a'r yni
 Duwiolfrydig nefol sydd,
 Yn mhob brawddeg ac ymadrodd,
 Ac eglurder hanerdydd.

Os yw'r llygad bychan yna,
 Yn gwyllt-ennyn yma a thraw,
 Y mae llygad ffydd ei enaid,
 Yn mhellderau'r "byd a ddaw,"
 Mwy na hyny dwg oleuni,
 Pur danbeidrwydd nefol fyd,
 Nes oedd arwydd presenoldeb
 Y Shecinah yno i gyd.

Do, bu farw mewn tangnefedd,
 Aeth ei enaid fry i'r nef,
 Lle ca blymio yn ddiddarfod
 I'w dragwyddol arfaeth Ef;
 Os nachollo dd yn yr afon
 Ei hynodion ar y llawr,
 Tebyg yw ei fod ef yno
 Gan y llu yn *favrite* mawr.